

2010 YILI OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİ TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 19,4 artışla 777,5 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde Türkiye genel ihracatı ise % 13 oranında artarak 73 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

EN ÇOK DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	142.534	199.178	39,7
İTALYA	48.425	68.464	41,4
ALMANYA	59.874	65.695	9,7
FRANSA	41.580	50.876	22,4
IRAK	22.304	30.712	37,7
KAZAKİSTAN	25.858	29.335	13,4
İNGİLTERE	19.928	24.917	25,0
İSPANYA	39.137	20.319	- 48,1
S. ARABİSTAN	17.584	19.804	12,6
HONG KONG	10.995	18.742	70,5
İLK 10 ÜLKEYE DERİ & DERİ ÜRN. İHRACATI	428.219	528.042	23,0
TOPLAM DERİ & DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	651.426	777.528	19,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 39,7 artışla 199,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın AB ülkeleri içerisinde yükselen pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı ayına göre % 41,4 artarak 68,5 milyon dolara yükselmiştir.

Almanya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 9,7 artışla 65,7 milyon doları bulmuştur.

Dördüncü büyük pazar Fransa'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 22,4 artışla 50,9 milyon dolara yükselmiştir.

5. büyük pazar Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı sözkonusu dönemde % 37,7 artarak 30,7 milyon dolara ulaşmıştır.

6. büyük pazar Kazakistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 13,4 artışla 29,3 milyon dolar olmuştur.

İngiltere'ye yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 25 artışla 24,9 milyon dolara yükselmiştir.

Türkiye'nin deri ve deri ürünleri ihracatında sekizinci büyük pazarı olan İspanya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 48,1 düşüşle 20,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Dokuzuncu büyük pazar S. Arabistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 12,6 artışla 19,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

10. büyük pazar Hong Kong'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise, aynı dönemde % 70,5 artışla 18,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 41,9'luk payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 9,2 artışla 325,6 milyon dolar olmuştur.

Ülke grupları açısından en yüksek artış oranı Diğer Asya ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 52,7 artışla 36 milyon dolara yükselirken, söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 4,6'ya çıkmış bulunmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatında önemli pazarımız olan eski S.S.C.B. ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 37,2 artarak 260 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 33,4'e çıkmış bulunmaktadır.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2009-2010 OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİ DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)							
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2009 AĞUSTOS	2010 AĞUSTOS	Değişim	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	Değişim
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	23	96	317,4%	470	417	-11,3%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	6.999	8.839	26,3%	52.171	72.535	39,0%
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	3.599	4.488	24,7%	28.125	35.645	26,7%
	HAM / İŞLENMİŞ DERİ VE KÜRK TOPLAMI	10.621	13.423	26,4%	80.766	108.597	34,5%
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	21.502	20.739	-3,5%	166.605	151.193	-9,3%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	20.963	28.098	34,0%	106.458	124.484	16,9%
	DERİ VE KÜRK GİYİM TOPLAMI	42.465	48.837	15,0%	273.063	275.677	1,0%
4201-4202- 4203.21/29/30/40- 4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	12.520	15.265	21,9%	98.726	116.095	17,6%
64	AYAKKABI TOPLAMI	28.634	38.274	33,7%	198.330	275.919	39,1%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	94.293	116.023	23,0%	651.426	777.528	19,4%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ham deri ürün grubundan 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde 417 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat % 11,3 oranında azalmıştır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubundan 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde 72,5 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 39 seviyesindedir.

Ham ve işlenmiş kürk grubu ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde 35,6 milyon dolar olarak gerçekleşerek % 26,7 oranında artmış bulunmaktadır.

Ham / işlenmiş deri ve kürk gruplarının toplam ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 34,5 artışla 108,6 milyon dolara yükselmiştir.

Deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 9,3 oranında azalarak 151,2 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Kürk giyim eşyası grubunda bu dönemde 124,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuçla 2009 yılının aynı dönemine göre % 16,9 oranında ihracat artışı meydana gelmiştir.

Deri giyim ve kürk giyim ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat ise, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1 oranında artarak 275,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Saraciye ürün grubundan 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde 116,1 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 17,6 seviyesindedir.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ürünlerinde, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde 275,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 39,1 oranında artış kaydedilmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

EN ÇOK AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	32.044	71.660	123,6
IRAK	20.534	29.114	41,8
S. ARABİSTAN	16.957	19.419	14,5
FRANSA	6.853	11.365	65,9
ALMANYA	9.318	11.364	22,0
İLK 5 ÜLKEYE AYAKKABI İHRACATI	85.706	142.922	67,0
TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	198.330	275.919	39,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 123,6 artışla 71,7 milyon dolara yükselmiştir.

Irak'a yapılan ayakkabı ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 41,8 artışla 29,1 milyon dolara çıkmıştır.

S.Arabistan'a yapılan ayakkabı ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 14,5 oranında artarak 19,4 milyon dolara yükselmiştir.

Fransa'ya yapılan ayakkabı ihracatı 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 65,9 artışla 11,4 milyon dolar olarak kayda alınmıştır.

Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı, bu dönemde % 22 artışla 11,4 milyon dolara yükselmiştir.

EN ÇOK DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	32.321	34.822	7,7
ALMANYA	26.637	21.949	- 17,6
FRANSA	17.997	21.283	18,3
İTALYA	12.656	14.144	11,8
İSPANYA	28.889	10.211	- 64,7
İLK 5 ÜLKEYE DERİ GİYİM İHRACATI	118.500	102.409	- 14,0
TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	166.605	151.193	- 9,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 7,7 artışla 34,8 milyon dolar olarak kayda alınmıştır.

Türkiye'den en fazla deri giyim ihraç edilen 2. pazar Almanya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 17,6 azalarak 22 milyon dolara düşmüştür.

Fransa'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 18,3 artışla 21,3 milyon dolar olarak kayda alınmıştır.

Dördüncü büyük pazar İtalya'ya yapılan deri giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 11,8 artışla 14,1 milyon dolara yükselmiştir.

İspanya'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde % 64,7 düşüşle 10,2 milyon dolara gerilemiştir.

EN ÇOK KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	58.923	70.755	20,1
KAZAKİSTAN	13.863	13.389	- 3,4
ALMANYA	6.904	10.567	53,1
FRANSA	7.446	6.304	- 15,3
UKRAYNA	814	4.408	441,5
İLK 5 ÜLKEYE KÜRK GİYİM İHRACATI	87.950	105.423	19,9
TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	106.458	124.484	16,9

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Kürk giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 20,1 artışla 70,8 milyon dolara yükselmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Kazakistan'a yapılan ihracat, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 3,4 azalarak 13,4 milyon dolara gerilemiştir.

Almanya'ya yapılan kürk giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 53,1 artışla 10,6 milyon dolara çıkmıştır.

Fransa'ya yapılan kürk giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 15,3 düşüşle 6,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ukrayna'ya yapılan kürk giyim ihracatı, aynı dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 441,5 artışla 4,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

EN ÇOK SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER

Birim: 1.000 \$

ÜLKELER	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
İTALYA	21.769	34.666	59,2
ALMANYA	13.482	15.882	17,8
İNGİLTERE	6.754	7.737	14,6
FRANSA	5.186	5.087	- 1,9
RUSYA FED.	3.427	4.928	43,8
İLK 5 ÜLKEYE SARACİYE İHRACATI	50.618	68.300	34,9
TOPLAM SARACİYE İHRACATI	98.722	116.093	17,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Saraciyeye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 59,2 artışla 34,7 milyon dolara yükselmiştir.

Geleneksel pazarlarımızdan Almanya'ya yapılan saraciyeye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 17,8 artarak 15,9 milyon dolar olarak kayda alınmıştır.

İngiltere'ye yapılan saraciyeye ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 14,6 artışla 7,7 milyon dolara yükselmiştir.

Fransa'ya yapılan saraciyeye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 düşüşle 5,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Rusya'ya yapılan saraciyeye ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 43,8 artışla 4,9 milyon dolara yükselmiştir.

EN ÇOK YARI İŞLENMİŞ / BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-AĞUSTOS	2010 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
HONG KONG	7.551	12.694	68,1
ÇİN HALK CUMH.	7.951	10.683	34,4
FRANSA	3.569	5.954	66,8
BEYAZ RUSYA	4.791	5.259	9,8
RUSYA	2.935	4.082	39,1
İLK 5 ÜLKEYE YARI İŞL. BİTMİŞ DERİ İHRACATI	26.797	38.672	44,3
TOPLAM YARI İŞL. BİTMİŞ DERİ İHRACATI	52.171	72.535	39,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 68,1 artışla 7,6 milyon dolardan 12,7 milyon dolara yükselmiştir.

Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 34,4 artışla 10,7 milyon dolara çıkmıştır.

Fransa'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, sözkonusu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 66,8 artışla 6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Beyaz Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 9,8 artışla 5,3 milyon dolara yükselmiştir.

Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı ise, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 39,1 artışla 4,1 milyon dolara çıkmıştır.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

Deri ve deri ürünleri sektörü ile tekstil sektörünün en önemli ihracat pazarı olan Rusya ekonomisi 2010'un 2. çeyreğinde iyi bir performans göstererek geçen yılın aynı dönemine göre % 5,2 büyüme göstermiştir.

Öte yandan, 2010 yılı geneli için yapılan tahminler de olumlu olup, ülke ekonomisinin büyümesine paralel olarak tüketici harcamalarının da artması öngörülmektedir. Dünya Bankası Rus ekonomisinin 2010 yılında % 3,2 büyüyeceğini öngörürken, IMF de daha önceden % 3,6 olarak öngördüğü büyüme oranını % 4 olarak revize etmiş bulunmaktadır.

Yatırım danışmanlık kuruluşu VTB Capital verilerine göre Rusya ekonomisi 2010 yılı Haziran ayında % 2,4 büyüme göstererek aylık bazda 2008 yılı Kasım ayından beri en yüksek büyüme oranını yakalamış bulunmaktadır. Bu tahmini destekleyen diğer bir veri de Bloomberg kaynaklı verilere göre perakende satışların ülke genelinde Temmuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,6, bir önceki aya göre ise % 3 oranında artmış olmasıdır. Bu verilerle birlikte ülke genelinde perakende satışların üst üste 7 aydır artış gösterdiği görülmektedir. Perakende satışların 2010 yılı genelinde % 3,3 artması beklenmektedir.

Öte yandan, Rusya genelinde ortalama ücretlerin de Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 6,8 artması da önümüzdeki dönemde tüketici harcamalarının artacağına dair umut vermektedir.

Rusya ekonomisinde son dönemde meydana gelen diğer bir gelişme de sanayi üretiminin Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 9,7 artmış olmasıdır. Bilindiği gibi, küresel krizden olumsuz etkilenen başlıca ülkeler arasında yeralan Rusya'da sanayi üretimi 2009 yılında % 14,9 gerilemişti.

Özellikle deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli olan Rusya ekonomisinin artan petrol fiyatlarının da yardımıyla önümüzdeki dönemde daha da toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanması beklenirken, Temmuz ve Ağustos ayında devam eden aşırı sıcaklar ile orman yangınlarının ekonomiyi olumsuz etkilemesinden endişe edilmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinde, 2010 yılının ikinci çeyrek döneminde % 2,2 büyüme kaydedilmiştir. Eurostat verilerine göre Almanya ekonomisi 2010 yılı ikinci çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,7 büyümüş bulunmaktadır. Alman Federal İstatistik Ofisi'nden (Destatis) yapılan açıklamada, ülke ekonomisinin 1987'den bu yana en büyük çeyrek büyümesini kaydettiği belirtilirken, ikinci çeyrek büyümesinde ihracat ve yatırımlarla özel ve kamu harcamalarının etkili olduğu ifade edilmektedir.

IMF verilerine göre Almanya ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1,5 büyümesi beklenmektedir.

Almanya'da sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre 2010 yılı Mayıs ayında % 13,5, Haziran ayında ise % 11,5 artış gerçekleşmiştir. Sanayi üretimi Haziran ayında bir önceki aya göre ise % 0,5 azalmış bulunmaktadır.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Haziran ayında önceki aya göre % 0,9 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 1,1 artış göstermiştir.

Eurostat verilerine göre ülkede işsizlik oranı 2010 yılı Haziran ayında Mayıs ayına göre değişmeyerek % 7,0 seviyesinde kalmıştır. Ülkede enflasyon oranı ise Haziran ayında % 0,8 seviyesinde gerçekleşirken, Temmuz ayında % 1,2 olarak kaydedilmiştir. Öte yandan, Temmuz ayında AB genelinde giyim ürünleri fiyatlarının geçen yılın aynı dönemine göre % 0,7 artması da kayda değerdir.

Öte yandan, Euro Bölgesi genelinde mevcut olan yüksek borç oranları önümüzdeki dönemde iki katı durgunluk riskini artırırken, İspanya, İtalya, Belçika gibi ülkelerde yaşanacak benzeri sorunların Alman ekonomisini de etkilemesi kaçınılmaz görünmektedir. Bu çerçevede, İngiltere ve İspanya'nın ardından, Almanya tarafından da bir tasarruf önlemleri paketi açıklanmıştır. Almanya'nın 2011'den itibaren uygulamaya koymayı tasarladığı bütçe açığını azaltmaya yönelik önlemler arasında gelir vergisi ve diğer vergi oranlarında artışa gidilmesi, 2014'e kadar kamuda çalışan sayısının 15 bin, ordu personelinin ise 40 bin kişi azaltılması yer almaktadır. Federal hükümet bu tedbirlerle 2014 yılına kadar 80 milyar euroluk ek kaynak yaratılmasını hedeflemektedir.

Hazırgiyim, tekstil, deri ve halı ihracat pazarlarımız içinde en üst sıralarda yer almasına karşılık 2009 yılında sektörlerimizin ihracatında düşüş yaşanan Almanya'da 2010 yılının ilk aylarında artış eğilimi başlamış olup yılın tamamında da tüketim ve talebin yavaş yavaş canlanmasına bağlı olarak artışın sürmesi beklenirken, diğer yandan sözkonusu tasarruf tedbirlerinin halkın alım gücü ve tüketimini negatif etkileyerek Almanya'nın ithalatını ve

dolayısıyla önümüzdeki dönem Türkiye'nin Almanya'ya ihracatını olumsuz etkilemesi de sözkonusudur.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2010 yılının 2. çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre % 0,4 büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,1 büyümüş bulunmaktadır.

IMF verilerine göre İtalya ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1 büyümesi beklenmektedir.

İtalya'da sanayi üretimi geçen yılın aynı dönemine göre Mayıs ayında % 7,3 artarken, Haziran ayında ise % 8,2 artış gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre sanayi üretiminde Mayıs ayında % 1 artış yaşanırken, Haziran ayında ise % 0,6 artış kaydedilmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 28,3 artarken, bir önceki aya göre ise % 5,4 artış göstermiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar, Mayıs ayında bir önceki aya göre % 0,2 artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 0,6 düşüş göstermiştir.

2010 yılının Haziran ayı için açıklanan verilere göre ülkede işsizlik Mayıs ayına göre % 0,2 düşüş göstererek % 8,5 oranına gerilemiştir.

İtalyan hükümeti önümüzdeki iki yıl için bütçe açığında 24 milyar euroluk kesintiye gitme tasarısı üzerinde çalışmaktadır. Söz konusu tasarruf paketi benzer kesintiler yapılacağını açıklayan Yunanistan, İrlanda, Portekiz, İspanya, Almanya ve İngiltere'den sonra İtalya'da da gündeme oturmuştur.

Tasarruf paketine göre ülkede üç yıl boyunca kamuda çalışan personelin maaşları dondurulacak, yeni emeklilerin maaş ödemeleri 6 ay boyunca ertelenecek ve bölgesel-yerel yönetimlere yapılan fonlamalardan 13 milyar euroluk kesintiye gidilecektir. Bakanlar, sekreterleri, milletvekilleri ve yüksek maaşlı kamu personelinin maaşlarında %10 oranında kesinti yapılacaktır.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'si 2010 yılı 2. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 1,1 oranında büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,6 artmış bulunmaktadır.

IMF verilerine göre ise İngiltere ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1,3 büyümesi beklenmektedir.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında bir önceki aya göre % 2,8 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3 artmış bulunmaktadır.

İngiltere Perakende Konsorsiyumu (BRC) verilerine göre, İngiltere genelinde perakende satışlar Mayıs-Temmuz döneminde 2009'un aynı dönemine göre % 3 artış gösterirken, yalnız Temmuz ayında ise % 2,6 artmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde inşaat endeksi Haziran ayında bir önceki aya göre % 2,7 oranında artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 13,6 artmış bulunmaktadır.

İngiltere'de 2009 yılı sonunda % 7,7'ye ulaşan işsizlik oranı, 2010 yılı Nisan ayında ise % 7,8'e ulaşmış bulunmaktadır. OECD'nin tahminine göre ülkede işsizlik oranı 2010 yılında %9,3'ü, 2011 yılında ise %9,5'i bulacaktır.

Güncel tahminlere göre ülke ekonomisinin 2010 yılında % 1,3 büyümesi beklenmekteyken, 2010 yılı tüketici harcamaları tahmini % 0,3 azalma yönündedir.

İngiltere'nin bütçe açığının 156 milyar sterline çıkması ve bu açığın gayri safi yurt içi hasılaya oranının %12'yi bulması üzerine İngiltere Maliye Bakanlığı kamu harcamalarında 6,2 milyar sterlin (yaklaşık 9 milyar dolar) kesinti yapılmasını öngörmüştür. Ek olarak, ülkede kamu hizmetlerinde ödemeler iki yıl boyunca dondurulacak olup, %17,5 olan katma değer vergisi Ocak 2011'den itibaren % 20'ye çıkarılacaktır.

İhracat sektörlerimiz açısından önemli bir pazar olmasına rağmen 2009 yılı genelinde kan kaybeden İngiltere ekonomisinin son aylarda toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanmasına rağmen son dönemde ekonomik göstergelerde görülen durgunluk eğilimi nedeniyle, yılın ikinci yarısına dikkatle bakmayı gerektirmektedir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın GSYH'si 2010 yılı 2. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,6 oranında büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,7 büyümüş bulunmaktadır.

IMF verilerine göre Fransa ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1,4 büyümesi beklenirken, Fransa Maliye Bakanlığına göre, ülke ekonomisinin üçüncü ve dördüncü çeyrekte % 0,2 oranında büyümesi, yılın tamamında ise % 1,4 oranında büyümesi beklenmektedir.

Küresel krizden etkilenen ülkeler arasında yeralan Fransa ekonomisindeki gelişmeler son dönemde pozitif dönmektedir. Nitekim, ülke genelinde sanayi üretimi 2010 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4,8 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,6 düşüş gerçekleşmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 10 artarken, bir önceki aya göre ise % 0,6 düşüş göstermiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar, Haziran ayında bir önceki aya göre % 1,3 azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 0,2 düşüş göstermiştir.

Fransa'da uzun süredir yükselmekte olan işsizlik oranı Haziran ayında Mayıs ayına göre % 0,1 artarak % 10'a çıkmış bulunmaktadır.

Mevcut verilere göre, tüketici harcamalarının 2010 yılında % 0,8 artması beklenmektedir.

Fransa, 2010 yılı Haziran ayı itibariyle Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın %7,5'i oranında bulunan bütçe açığını Avrupa Birliği'nin Maastricht kuralları gereğince 2013 yılına kadar % 3'ün altına indirmeyi hedeflemektedir. Fransız hükümetinin hazırladığı ekonomik önlemler paketiyle ülkede 2013 yılına kadar yaklaşık 100 milyar euroluk tasarruf öngörülmektedir. Hükümet bu doğrultuda 2011-2013 döneminde kamu çalışanlarından yaklaşık 100 bin kişi azaltmayı ve söz konusu dönemde bazı harcamaları dondurmaya tasarlanmaktadır.

ABD

Dünyanın en büyük ekonomisi ve önemli ihracat pazarlarımızdan ABD'nin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'sı (GSYH), bu yılın 2. çeyreğinde ilk döneme göre yavaşlayarak % 2,4 artış kaydetmiştir. Uzmanlar ABD ekonomisinin yılın 2. çeyrek döneminde % 2,5 büyümesini bekliyorlardı.

IMF verilerine göre ise ABD ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 2,7 büyümesi beklenmektedir.

ABD genelinde perakende satışlar 2010 yılı Temmuz ayında Haziran ayına göre % 0,4 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 5,5 yükselmiştir. 2010 Mayıs ayından Temmuz ayına kadar olan 3 aylık dönemde perakende satışlarda ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 5,9 artış kaydetmiştir. Öte yandan, ülke genelinde Ocak-Temmuz döneminde hazır giyim ve aksesuar perakende satışları ise geçen yılın aynı dönemine göre % 4,7 artmış bulunmaktadır.

Haziran ayı verilerine göre ABD toplam mal ihracatı Mayıs ayına göre 2,3 milyar dolar düşüşle 105 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise 5,4 milyar dolar artışla 167 milyar dolara yükselmiştir. Bu verilere göre mal bazında ABD dış ticaret açığı Haziran ayında Mayıs ayına göre 7,7 milyar dolar artarak 62 milyar dolara yükselmiştir.

Temmuz ayında tüketici fiyatları bir önceki aya göre % 0,3 artarken, hazır giyim fiyatları ise ortalama % 0,6 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, ülke ekonomisinin en önemli sorunlarından işsizlik Temmuz ayında Haziran ayına göre değişmeyerek % 9,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Halen ülke genelinde 14,6 milyon kişinin işsiz olduğu tahmin edilmektedir.

Uzmanlara göre ABD ekonomisini yılın ikinci yarısında ciddi sorunlar beklemektedir. Bu sorunların başında düşük gerçekleşmesi beklenen büyüme oranı ile yüksek seyreden işsizlik oranı gelmektedir. Mevcut büyüme potansiyeliyle işsizlik oranının yakın dönemde ciddi bir düşüş göstermesi beklenmemektedir.

Hollanda

Avrupa Birliği'nin diğer ekonomilerinden Hollanda'nın GSYH'si 2010 yılı 2. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,9 oranında artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 2,1 artmış bulunmaktadır.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 17,5 artarken, bir önceki aya göre ise % 6,1 azalmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2010 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre % 0,4 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 0,9 azalmış bulunmaktadır.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 6,4 artarken, bir önceki aya göre ise % 3,1 düşüş göstermiştir.

Avusturya'dan sonra AB'de en düşük işsizlik oranına sahip olan ülkede işsizlik oranı Haziran ayında Mayıs ayına göre % 0,1 artarak % 4,4 olarak gerçekleşmiştir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İspanya'nın GSYH'si 2010 yılı 2. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,2 oranında artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 0,2 gerilemiştir.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 16,2 artarken, bir önceki aya göre ise % 3,9 artmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar Haziran ayında bir önceki aya göre % 1,1 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 0,1 artmış bulunmaktadır.

2009 yılı sonunda resmi rakamlara göre % 19 seviyesinde olan işsizlik oranı Haziran ayında % 20'ye yükselmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3 artarken, bir önceki aya göre ise % 0,3 düşüş göstermiştir.

IMF verilerine göre İspanya ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 0,6 küçülmesi beklenmektedir.

Öte yandan, rekor bütçe açığı sorunuyla karşı karşıya olan İspanya Hükümeti hazırladığı tasarruf paketi ile GSYH'ye oranı % 11,2 olan bütçe açığını 2013 yılına kadar % 3'e çekmeyi hedeflemektedir.

Irak

Irak ekonomisi 2009 yılında %4,3 büyümüştür. IMF'nin 2010 büyüme tahmini % 7,3 olarak yukarı revize edilmiştir. IMF Irak ekonomisinin 2011 yılında ise daha iyi bir performans göstererek % 7,9 büyüyeceğini öngörmektedir.

Ülkenin dışsatımının hemen hemen tamamını oluşturan petrol ihracatı, gerileyen petrol fiyatlarına paralel olarak 2009 yılında 39 milyar doların altına gerilemiş bulunmaktadır. IMF'ye göre, Irak'ın mali durumu 2009'da daralan petrol gelirleri yüzünden bozulma gösterirken, ülke ekonomisinin 2010 yılında ekonomide göstereceği performans, petrol fiyatlarındaki artışın devamına bağlıdır. İhracatının büyük kısmı petrolden oluşan ülkenin 2010 yılında petrol fiyatlarının artışıyla önemli ölçüde toparlanması beklenmektedir.

Irak sanayi üretiminin 2009 yılında % 3,4 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Ülkede 2009 yılı enflasyonu %6,9, IMF 2010 yılı tahmini ise % 5,1 düzeyindedir.

2009 yılı verilerine dayanarak satın alma paritesine göre kişi başına gelir 3,600 dolar olarak hesaplanırken, 30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta başta güvenlik ve işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcuttur. Buna rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır.

Suudi Arabistan

Özellikle halı ve deri ürünleri açısından önemli pazarlar arasında yer alan Suudi Arabistan 2008 yılında petrol fiyatlarında meydana gelen büyük artışlarla ekonomisinde büyük gelişmeler kaydetmişti. Ancak 2008 yılının son çeyreğinden itibaren küresel ölçekte etkisini hissettiren küresel krizle birlikte petrol fiyatlarında büyük düşüşler olmuş ve Suudi Arabistan gibi ekonomisi petrol ihracatına dayalı ülkeler bundan etkilenmişlerdi.

Bütçe gelirlerinin % 45'ini, GSYH'nın da % 55'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2010 yılında % 3,7 oranında büyürken, 2011 yılında % 4 büyüyeceği öngörülmektedir.

Suudi Arabistan'da krallık, nüfusun artması ve 2009'da % 10,5'e çıkan işsizlik oranının yükselişte olması nedeniyle eleştirilmektedir. Ülke yönetimine istihdam yaratması ve konut inşa etmesi konusunda baskılar bulunmaktadır.

Nüfusun üçte ikisinin 30 yaşın altında olduğu ülkede hükümet, eğitim sisteminin iş becerisinden uzak olması ve yerli şirketlerin düşük ücretli yabancı işçileri tercih etmesi nedeniyle genç nüfusa istihdam alanları oluşturmada zorlanmaktadır.

Ülke genelinde tüketici fiyatlarının 2010 yılında % 5,2 artması beklenirken, 2011 yılı için öngörülen artış oranı ise % 5'tir. Mayıs ayında ise enflasyon yıllık bazda son bir yılın en yüksek düzeyi olan %5,4'e ulaşmıştır.

DTÖ verilerine göre Suudi Arabistan'ın ithalatı 2009 yılında 95,6 milyar dolar gerçekleşerek bir yıl öncesine göre %17 azalmışken, 2010 yılı 1. çeyrek dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,5 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, uluslararası bir danışmanlık kuruluşunun hazırladığı rapora göre Suudi Arabistan'da kişi başına tüketici harcamasının 2013 yılına dek % 24 artarak 5,246 dolar seviyesine yükselmesi beklenirken, 2009 yılında 75 milyar dolar seviyesinde olan perakende satış hacminin de 2010 yılında ciddi artış göstereceği öngörülmektedir.

Suudi Arabistan Krallığı'nca 2010 yılında bütçe açığının 70 milyar riyale yükseleceği tahmin edilmekle beraber, ülkede yatırım harcamalarının arttığı gözlenmektedir. Nitekim Suudi Arabistan'da önümüzdeki 5 yıl içerisinde ekonomiyi güçlendirmek üzere harcanması öngörülen 385 milyar doların 70 milyar doları 2010 için ayrılmıştır.

Suudi Arabistan Haber Ajansı'na göre Suudi Arabistan Bakanlar Konseyi'nin Ağustos ayında onayladığı beş yıllık kalkınma planı tutar olarak daha önceki beş yıllık plana göre % 67 daha fazladır.

Ekonomistler planlanan harcamanın ekonomideki büyüme tahminlerini desteklediğini, hükümet yatırımlarının artmasıyla petrol dışı gayri safi yurtiçi hasılanın 2010 yılında %4,6, gelecek beş yıllık dönemde ise % 4 ve %5 arasında büyüyeceğini öngörmektedir. Öte yandan, söz konusu yatırım programının ülkede enflasyonist baskıyı artıracağı, Suudi Arabistan'ın bölge ülkeleri arasında en yüksek enflasyon seviyesini göreceği de beklentiler arasında yer almaktadır.

Romanya

Avrupa Birliği'nin yeni üyelerinden Romanya'nın GSYH'si 2010 yılı 1. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,3 oranında daralırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,2 oranında daralmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2010 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre % 3,1 artarken, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre % 4,3 artmış bulunmaktadır.

Romanya ekonomisinin önemli göstergelerinden ve halı ile ev tekstili ihracatımızı yakından ilgilendiren inşaat endeksi, Haziran ayında bir önceki aya göre % 16,5 artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 5,3 azalmış bulunmaktadır.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 22,5 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,6 artmış bulunmaktadır.

Sanayi üretimi Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 7,9 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,9 artış göstermiştir.

Kazakistan

Deri ve deri ürünleri açısından önemli pazarlar arasında yer alan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir. 2009 yılında 41 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen ülke ihracatının % 59'u petrol ve petrol ürünlerinden oluşmaktadır. 2008 yılında hızlı artan petrol fiyatları sayesinde iyi bir performans gösteren Kazakistan ekonomisi 2009 yılında petrol fiyatlarının gerilemesinden olumsuz etkilenmiştir.

BDT (Bağımsız Devletler Topluluğu) İstatistik Komitesi verilerine göre Kazakistan, 2010 yılının ilk altı aylık döneminde Gayri Safi Yurt İçi Hasılasını (GSYİH) %8,3 oranında artırarak bölge ülkeleri arasında lider konumuna gelmiştir. Yılın ilk üç ayında ise büyüme oranı açısından bölgede beşinci sırada yer almıştır. Öte yandan, Kazakistan Sanayi ve Yeni Teknolojiler Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada ülkede sanayi üretiminin 2010 yılında %10 büyümesinin öngörüldüğü bildirilmiştir.

IMF tarafından yapılan son projeksiyonlar doğrultusunda Kazakistan'ın 2010 yılında % 4 oranında büyümesi öngörülmektedir. Ülkede enflasyon oranının 2009 yılında gerçekleşen %7,5 düzeyini koruyacağı tahmin edilmektedir.

DTÖ verilerine göre Kazakistan'ın mal ithalatı 2009 yılında % 20 artarken, 2010 yılı ilk çeyreğinde ise %10,5 düşüş olmuştur.

Üretimde ve Kapasite Kullanımında Meydana Gelen Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Sanayi Üretim İndeksi'ne göre, 2010 yılı Temmuz ayında, geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, deri ve deri mamulleri imalatı üretim endeksi % 18,5 artış gösterirken, Haziran ayına göre ise % 3,3 düşmüş bulunmaktadır.

Diğer yandan, T.C. Merkez Bankası'nın Aylık İmalat Sanayinin Eğilim Anketi'ne göre, 2010 yılının Ağustos ayı itibarıyla deri ve deri mamulleri sektöründe kapasite kullanım oranının % 65,9 olduğu görülmektedir. 2009 yılının Ağustos ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı % 57,4 seviyesindeydi. Böylelikle, Ağustos ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre % 8,5 oranında artmış bulunmaktadır.

***İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi***

TÜRKİYE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATI

AĞUSTOS 2010

	2009 AĞUSTOS 1000 \$	2010 AĞUSTOS 1000 \$	DEĞİŞİM %	2009 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2010 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %	
AB ÜLKELERİ (16)	ALMANYA	6.915	9.667	39,8	59.874	9,2	65.695	8,4	9,7
	AVUSTURYA	267	439	64,4	6.384	1,0	5.832	0,8	-8,6
	BELÇİKA	1.479	754	-49,0	6.989	1,1	7.813	1,0	11,8
	DANİMARKA	759	1.301	71,4	7.661	1,2	8.212	1,1	7,2
	FİNLANDIYA	84	526	526,2	561	0,1	1.611	0,2	87,1
	FRANSA	5.698	6.218	44,2	41.590	6,4	50.876	6,5	22,4
	HOLLANDA	2.450	2.518	2,8	19.599	3,0	17.520	2,3	-10,6
	İNGİLTERE	3.129	5.071	62,1	19.928	3,1	24.917	3,2	25,0
	İRLANDA	7	21	0,0	52	0,0	426	0,1	719,2
	İSPANYA	5.074	3.464	-31,7	39.137	6,0	20.319	2,6	-48,1
	İSVEÇ	160	94	-41,3	879	0,1	1.310	0,2	49,0
	İTALYA	3.037	6.563	116,1	48.425	7,4	66.464	8,8	41,4
	LÜKSEMBURG	0	0	0,0	12	0,0	87	0,0	625,0
	PORTEKİZ	103	19	-81,6	1.004	0,2	1.535	0,2	52,9
YUNANİSTAN	1.421	637	-55,2	10.178	1,6	8.064	1,0	-20,8	
AB(16) ÜLKELERİ TOPLAMI	30.583	39.292	28,5	262.563	40,3	282.681	36,4	7,7	
YENİ AB ÜLKELERİ (12)	BULGARİSTAN	929	1.891	103,55	8.201	1,3	10.807	1,4	31,8
	ÇEK CUMHURİYETİ	401	230	-42,6	2.012	0,3	1.373	0,2	-31,8
	ESTONYA	266	247	-7,1	1.430	0,2	1.356	0,2	-5,2
	DİĞER BÖLGELER	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0
	LETONYA	38	108	184,2	167	0,0	611	0,1	265,9
	LİTVANYA	323	269	-10,5	2.431	0,4	1.494	0,2	-38,5
	MACARİSTAN	550	724	31,6	5.656	0,9	7.348	0,9	29,9
	MALTA	4	8	100,0	78	0,0	57	0,0	-26,9
	POLONYA	984	778	-20,9	4.216	0,6	4.745	0,6	12,5
	ROMANYA	2.251	1.185	-47,4	9.527	1,5	12.960	1,7	36,0
	SLOVAK CUMH.	23	38	65,2	802	0,1	1.639	0,2	104,4
	SLOVENYA	15	31	106,7	1.025	0,2	556	0,1	-45,8
YENİ AB TOPLAMI	5.784	5.629	-4,4	35.645	5,5	42.946	5,5	20,8	
AB ÜLKELERİ (27)	AB (27) TOPLAMI (1)	36.367	44.821	23,2	298.108	45,8	325.627	41,9	9,2
DİĞER OECD ÜLKELERİ	ABD	2.055	2.352	14,5	11.896	1,8	11.510	1,5	-3,2
	AVUSTRALYA	24	21	-12,5	313	0,0	509	0,1	62,6
	G.KORE	346	715	106,6	2.806	0,4	3.464	0,4	23,4
	İSVİÇRE	1.291	1.864	44,4	8.504	1,3	7.861	1,0	-7,6
	İZLANDA	0	0	100,0	27	0,0	63	0,0	133,3
	JAPONYA	949	551	-41,9	3.466	0,5	3.256	0,4	-6,1
	KANADA	343	292	-14,9	2.330	0,3	1.952	0,2	-17,0
	MEKSİKA	280	99	-65,0	2.311	0,4	314	0,0	-86,9
	NORVEÇ	114	106	-7,0	452	0,1	589	0,1	30,3
	Y.ZELANDA	47	2	-95,7	114	0,0	58	0,0	-49,1
DİĞER OECD TOPLAMI (2)	5.449	5.904	8,4	32.199	4,9	29.476	3,8	-8,5	
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	ARNAVÜTLÜK	274	346	26,3	2.288	0,4	2.656	0,3	16,1
	BOSNA-HERSEK	292	209	-28,4	2.139	0,3	2.170	0,3	1,4
	K.KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ	520	853	64,0	3.286	0,5	5.360	0,7	63,1
	MAKEDONYA	217	176	-18,9	3.001	0,5	2.526	0,3	-15,8
	SİRBİSTAN	432	240	-44,4	2.552	0,4	2.191	0,3	-14,1
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAMI (3)	1.735	1.824	5,1	13.266	2,0	14.903	1,9	12,3	
ESKİ S.S.C.B.	AZERBAJCAN	287	410	42,9	3.182	0,5	5.061	0,7	59,1
	BEYAZ RUSYA	634	904	-3,5	5.757	0,9	6.358	0,8	10,4
	KAZAKİSTAN	1.960	6.148	213,7	25.858	4,0	29.335	3,8	13,4
	ÖZBEKİSTAN	115	205	79,9	1.359	0,2	1.132	0,1	-16,6
	RUSYA FEDERASYONU	26.116	32.455	24,3	142.534	21,9	199.178	25,6	39,7
	TÜRKMENİSTAN	276	488	76,8	2.884	0,4	3.952	0,5	37,0
	UKRAYNA	1.901	2.549	34,1	7.889	1,2	14.971	1,9	89,8
ESKİ S.S.C.B TOPLAMI (4)	31.489	43.059	36,7	189.462	29,1	259.987	33,4	37,2	
ORTADOĞU ÜLKELERİ	İRAK	3.354	5.011	49,4	22.304	3,4	30.712	3,9	37,7
	İRAN	243	171	-29,6	2.382	0,4	1.579	0,2	-33,7
	İSRAİL	726	706	-2,8	5.229	0,8	5.800	0,7	10,9
	KUVEYT	56	22	-60,7	948	0,1	811	0,1	-14,5
	S.ARABİSTAN	3.392	3.293	-2,9	17.584	2,7	19.804	2,5	12,6
	SURİYE	102	476	366,7	1.488	0,2	2.108	0,3	41,7
	URDUN	127	269	111,8	977	0,1	1.148	0,1	17,5
	YEMEN	3	2	-33,3	7	0,0	129	0,0	1742,9
ORTADOĞU TOPLAMI (5)	8.003	9.950	24,3	50.919	7,8	62.091	8,0	21,9	
AFRİKA ÜLKELERİ	KUZEY AFRİKA ÜLKELERİ								
	CEZAYİR	247	137	-44,5	1.617	0,2	1.472	0,2	-9,0
	FAS	171	157	-8,2	535	0,1	790	0,1	47,7
	LİBYA	162	146	-9,9	1.674	0,3	1.935	0,3	6,5
	MİSİR	508	328	-35,2	3.384	0,5	5.321	0,7	57,2
	TUNİS	175	291	66,3	1.060	0,2	2.244	0,3	111,7
KUZEY AFRİKA TOPLAMI	1.263	1.659	31,4	8.470	1,3	11.822	1,5	39,6	
G.AFRİKA CUMH.	77	111	44,2	317	0,0	689	0,1	117,4	
AFRİKA TOPLAMI (6)	1.340	1.770	32,1	8.787	1,3	12.511	1,6	42,4	
DİĞER ASYA ÜLKELERİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.235	2.047	65,7	9.392	1,4	12.984	1,7	38,2
	ENDONEZYA	3	12	100,0	133	0,0	686	0,1	339,8
	HİNDİSTAN	49	197	302,0	353	0,1	1.417	0,2	301,4
	HONG KONG	2.115	2.448	15,7	10.995	1,7	18.742	2,4	70,5
	MALEZYA	3	1	-66,7	61	0,0	49	0,0	-19,7
	SİNGAPUR	24	64	166,7	225	0,0	307	0,0	36,4
	TAYLAND	55	8	-85,5	240	0,0	315	0,0	31,3
	TAYVAN	254	2	-99,2	738	0,1	419	0,1	-43,2
	GÜNEY VE DOĞU ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI	3.738	4.779	27,8	22.137	3,4	34.818	4,5	57,3
	AFGANİSTAN	1	14	1.300,0	83	0,0	114	0,0	37,3
	BANGLADEŞ	68	72	5,9	552	0,1	533	0,1	-3,4
	PAKİSTAN	114	39	-65,8	809	0,1	532	0,1	-34,2
	DİĞER ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI (7)	3.921	4.904	25,1	23.581	3,6	35.997	4,6	52,7
(1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)+(7) TOPLAMI	88.304	112.232	27,1	616.322	94,6	740.592	95,2	20,2	
DİĞER ÜLKELER VE S. BÖLGELER	5.989	3.791	-36,7	35.104	5,4	36.936	4,8	5,2	
TOPLAM DERİ İHRACATI	94.293	116.023	23,0	651.426	100	777.528	100	19,4	
İTKİB AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ KAYNAK: İHRACAT-NET Bilgi Sistemi									